

1054 Budapest, Alkotmány u. 5.

Levélcím: 1391 Budapest 62. Pf. 211.

Telefon: (06-1) 472-8865, **Fax:** (06-1) 472-8860

Ügyszám: Vj/027/2013.

Iktatószám: Vj/027-48/2013.

A Gazdasági Versenyhivatal eljáró versenytanácsa a Dr. P. E. Ügyvédi Iroda (e. ü.: Dr. P. E. PhD) által képviselt **Interalfa-Complex Kft.** (1143 Budapest, Besnyői u. 9.) ellen fogyasztókkal szembeni tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat tilalmának feltételezett megsértése miatt indult versenyfelügyeleti eljárásban nyilvános tárgyalást követően meghozta a következő

v é g z é s t.

Az eljáró versenytanács a versenyfelügyeleti eljárást megszünteti, egyben kötelezi az Interalfa-Complex Kft.-t az általa tett, alábbiak szerinti vállalások teljesítésére:

1. Az Interalfa-Complex Kft. valamennyi, készleten lévő, a jelen versenyfelügyeleti eljárással érintett Clavin STRONG és Clavin ULTRA terméket a jelen végzés kézhezvételét követő 15 napon belül küldje *vissza a gyártónak*, és ezen termékek forgalmazását, értékesítését, hirdetését végérvényesen *szüntesse meg*.
2. Az Interalfa-Complex Kft. a jelen végzés kézhezvételét követő 30 napon belül igazolhatóan *kezdemenyezzen egyeztetést* a Clavin termékek cseh gyártójával, annak érdekében, hogy a termékekről közölt állítások jogszerűvé tételére, tudományos megalapozottságának szükségességére felhívja a gyártó figyelmét.
3. Az Interalfa-Complex Kft. a jelen végzés kézhezvételét követő 15 napon belül tegye *közzé* és 2014. december 31. napjáig tartsa *fenn* a www.clavin.hu és a www.interalfa.hu honlap (fő)oldalán az alábbi tájékoztatást:

„A Clavin STRONG és Clavin ULTRA, amely aminosavakat és növényi kivonatokat tartalmazó étrend-kiegészítő készítmény férfiaknak, gyógyhatással, betegség megelőző hatással nem rendelkezik; a termék egészségre vonatkozó hatása kétséget kizáró tudományos megalapozottsággal nem bír.”

Az Interalfa-Complex Kft. a www.clavin.hu és a www.interalfa.hu honlapokon, a fent jelzett időtartamban tegyen közzé egy *tájékoztató anyagot* is, amelyben arról informálja a fogyasztókat tudományos megalapozottsággal, objektíven és közérthetően, hogy mi is az étrend-kiegészítők szerepe, illetve mi a különbség az étrend-kiegészítők és a gyógyszerek között, ideértve azok kommunikációs szabályait is.

Az Interalfa-Complex Kft. a www.clavin.hu oldal teljes tartalmát töröltesse, és azon kizárólag a fenti helyreigazítás, valamint a tájékoztató szövege legyen elérhető a jelzett időtartamban. 2015. január 1. napjától a www.clavin.hu honlapot töröltesse.

4. Az Interalfa-Complex Kft. a jelen végzés kézhezvételét követő 30 napon belül intézkedjen 3 országos napilapban (1-1 alkalommal, a jelen végzés kézhezvételét követő 3 hónapon belüli megjelenéssel) (Blikk, Nemzeti Sport, Népszabadság) az alábbi *tájékoztató közzétételéről*:

„A Clavin STRONG és Clavin ULTRA, amely aminosavakat és növényi kivonatokat tartalmazó étrend-kiegészítő készítmény férfiaknak, gyógyhatással, betegség megelőző hatással nem rendelkezik; a termék egészségre vonatkozó hatása kétséget kizáró tudományos megalapozottsággal nem bír.”

5. Az Interalfa-Complex Kft. a fenti 1-4. pont szerinti határidőket követő 1 héten belül igazolja a Gazdasági Versenyhivatalnak, hogy a fenti vállalásait megkezdte, illetve a vállalt időponttól és időtartamban azokat teljesíti/teljesítette.
6. Az Interalfa-Complex Kft. a *jövőben is tartózkodjon* a jelen ügyben vizsgált gyakorlattól, így az esetleges jövőbeli kereskedelmi gyakorlat során ne tulajdonítson az étrend-kiegészítőknek gyógyhatást, illetve betegséget megelőző hatást, valamint - amennyiben az kétséget kizáróan, illetőleg tudományos megalapozottsággal nem igazolható -, egészségre vonatkozó hatást. Az esetleges jövőbeli kereskedelmi gyakorlata során ne népszerűsítse az étrend-kiegészítőket - a tesztelésre, ellenőrzöttségre, vagy annak eredményére vonatkozó - megalapozatlan állításokkal. Az étrend-kiegészítő használatától várható eredményekkel, illetőleg annak várható előnyeivel kapcsolatosan kizárólag tudományosan megalapozott állításokat közöljön, valamint - amennyiben az tárgyilagosan nem igazolható -, ne tulajdonítson a terméknek piacelsőséget.

A végzés felülvizsgálatát a kézhezvételétől számított 8 napon belül a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bírósághoz címzett, de a Gazdasági Versenyhivatal Versenytanácsánál benyújtandó vagy ajánlott küldeményként postára adott jogorvoslati kérelemmel lehet kérni. A kérelmet a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság nemperes eljárásban bírálja felül, amely során kizárólag okirati bizonyításnak van helye, azonban a bíróság a feleket a szükségeshez képest meghallgathatja.

Indokolás

I.

Az eljárás megindításának körülményei

1. A Gazdasági Versenyhivatal (a továbbiakban: GVH) azután indított vizsgálatot 2013. március 12-én, miután észlelte, hogy az Interalfa-Complex Kft. (a továbbiakban: eljárás alá vont) a Clavin® STRONG és a Clavin® ULTRA elnevezésű termékével kapcsolatban
 - a termékek gyógyhatásával kapcsolatban olyan állításokat, valamint ilyen hatásra utaló képi eszközöket tesz közzé, amelyek valószínűsíthetően nem felelnek meg az élelmiszerek tekintetében irányadó ágazati rendelkezéseknek, illetve a kereskedelmi kommunikációra vonatkozó előírásoknak;
 - valószínűsíthetően nem kellően megalapozottan tesz közzé állításokat a termékek egészségre gyakorolt hatásával kapcsolatban, és
 - valószínűsíthetően megtévesztésre alkalmas állításokat közölt a termékek tesztelésével, ellenőrzöttségével kapcsolatban.
2. Az ügyindító végzés¹ szerint a fenti magatartásával az eljárás alá vont valószínűsíthetően megsértette
 - az élelmiszerláncról és hatósági felügyeletéről szóló 2008. évi XLVI. törvény (a továbbiakban: Éltv.) 10. §-a (2) bekezdésének b) pontjában, illetőleg ugyanezen jogszabályhely (3) bekezdésében előírt tilalmat – figyelemmel az Éltv. 10. §-a (4) bekezdésében foglalt rendelkezésre, valamint
 - a fogyasztókkal szembeni tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat tilalmáról szóló 2008. évi XLVII. törvény (a továbbiakban: Fttv.) 3. §-ának (1) bekezdésében előírt tilalmat a 6. § (1) bekezdése b) pont bj) alpontjában foglalt tényállás megvalósításával,
 - továbbá az Fttv. 3. §-ának (1) bekezdésében előírt tilalmat a 6. § (1) bekezdése b) pontjának bk) alpontjában foglalt tényállás megvalósításával.
3. A versenyfelügyeleti eljárás kiterjed az eljárás alá vont Clavin® STRONG és Clavin® ULTRA elnevezésű termékeire vonatkozó - a forgalmazás megkezdésétől az ügyindítás napjáig folytatott - teljes kereskedelmi gyakorlatának vizsgálatára.
4. A GVH a versenyfelügyeleti eljárást a Vj/27-22/2013. sz. végzésével kiterjesztette további magatartás és más jogalap vizsgálatára is, mivel az eljárás megindítását követően észlelte, hogy az eljárás alá vont valószínűsíthetően megalapozatlan piacelsőségi állításokat alkalmazott, valamint valószínűsíthetően megalapozatlan, a termék adott célra való alkalmasságát, a használatától várható eredményeket, illetve előnyeit hangsúlyozó állításokat tett közzé. Ezen magatartásaival az eljárás alá vont valószínűsíthetően megvalósította az Fttv. 6. §-a (1) bekezdése b) és bg) pontjaiban foglalt tényállást, megsértve ezzel az Fttv. 3. §-ának (1) bekezdésében előírt tilalmat.

¹ VJ/27/2013. számú irat

II.

Az eljárás alá vont vállalkozás

5. Az eljárás alá vont Interalfa-Complex Kft. vállalkozás (cg.:01-09-163.295) 1992-ben kezdte meg tevékenységét családi vállalkozásként. Jegyzett tőkéje 3.000.000,- Ft, ügyvezetője ifj. Friesz József, 2012. évi nettó árbevétele 1.109.778 ezer Ft volt², a 2013. évi nettó árbevétele pedig [...] Ft volt.

III.

Az érintett termék

6. A versenyfelügyeleti eljárásban közvetlenül érintett termékek a Clavin® STRONG és a Clavin® ULTRA (a továbbiakban: termék, termékek), amelyeket a Simply You Pharmaceuticals a.s (Rohacova 188/37, 130 00 Prága 3, Cseh Köztársaság) gyárt.³
7. Az Országos Élelmezés- és Táplálkozástudományi Intézet (a továbbiakban: OÉTI) 2011. szeptember 1-jén a Clavin® STRONG terméket 9498/2011. notifikációs számon, a Clavin® ULTRA terméket 9499/2011. notifikációs számon étrend-kiegészítő készítményként nyilvántartásba vette.⁴
8. Az OÉTI által nyilvántartásba vett, zöld pipával ellátott étrend-kiegészítővel kapcsolatosan az OÉTI honlapján a következő általános tájékoztatás olvasható⁵:
 - „A bejelentett, zöld pipával jelölt étrend-kiegészítők esetében a bejelentő által benyújtott dokumentumok, valamint a rendelkezésre álló, releváns tudományos információk, adatok alapján nem merültek fel olyan súlyos hibák az összetétellel, a termék várható hatásaival, a jelöléssel, és a címkén alkalmazott egészségre vonatkozó állításokkal kapcsolatban, amelyek alapján feltételezni lehetne, hogy a termék fogyasztása kockázatos lenne a fogyasztó egészsége szempontjából, valamint hogy a termék nem felel meg a bejelentéskor hatályos jogi rendelkezéseknek, úgy mint az étrend-kiegészítőkről szóló 37/2004. (IV. 26.) ESzCsM rendelet, az 1924/2006/EK rendelet és a hozzá kapcsolódó egyéb rendeletek előírásainak.”
9. Az OÉTI ezen kívül felhívta az eljárás alá vont figyelmét az általa kiadott, 9498/2011. és 9499/2011. számú igazolásokon a következőkre is:
 - „Felhívjuk a figyelmet, hogy a termék címkéjén feltüntetett általános tudományos bizonyítékon alapuló egészségre vonatkozó állítások az 1924/2006/EK rendelet 13. cikk (3) bekezdésében említett lista elfogadását követően, csak azzal összhangban használhatók.”
 - „Felhívjuk szíves figyelmét, hogy jelen visszaigazolás kizárólag azt igazolja, hogy a bejelentő eleget tett a 37/2004. (IV. 26.) ESzCsM rendelet 10. §-ban megjelenő

² VJ/27-09/2013. számú irat 3. számú melléklete

³ A versenyfelügyeleti eljárásba Vj/27-4/2013. számú feljegyzés mellékleteként átemelt B/1665-3/2012. számon iktatott irat 2. és 3. melléklete tartalmazza.

⁴ A versenyfelügyeleti eljárásba Vj/27-4/2013. számú feljegyzés mellékleteként átemelt B/1665-3/2012. számon iktatott irat mellékleteként csatolt csomagolóanyag tartalmazza.

⁵ <http://www.oeti.hu/?mlid=1&m2id=57>

bejelentési kötelezettségének, nem gyártási, illetve forgalomba hozatali engedély, továbbá nem tanúsítja a termék, és a jelölés/címke megfelelőségét.”

Étrend-kiegészítő

10. Az étrend-kiegészítőkről szóló 37/2004. (IV.26.) ESzCsM rendelet 2. §-ának a) pontja szerint az étrend-kiegészítő a hagyományos étrend kiegészítését szolgáló olyan élelmiszer, amely koncentrált formában tartalmaz tápanyagokat vagy egyéb táplálkozási vagy élettani hatással rendelkező anyagokat, egyenként vagy kombináltan; adagolt vagy adagolható formában kerül forgalomba (például kapszula, pasztilla, tableta, port tartalmazó tasak, adagolható por, ampulla, csepegtető üveg vagy más hasonló por-, illetve folyadékforma, amely alkalmas kis mennyiség adagolására).

Az érintett termékek forgalmazása

11. Az eljárás alá vont a termékeket főként gyógyszertárak, esetenként gyógynövényszaküzletek és drogériák számára szállította ki. A termékek országszerte elérhetők voltak. A viszontértékesítésben részt vevő üzletek listáját a Vj/27-6/2013. számon iktatott irat üzleti titkot képező melléklete tartalmazza.
12. A fogyasztók a terméket közvetlenül a forgalmazótól is beszerezhették a www.clavin.hu honlapon⁶ keresztül, azonban az eljárás alá vont tájékoztatása szerint⁷ a honlapon keresztül nem érkezett megrendelés.

IV.

A vizsgált kereskedelmi gyakorlat

13. A GVH a jelen versenyfelügyeleti eljárásban – az ügyindító és a kiterjesztő végzésben foglaltaknak megfelelően – azt vizsgálta, hogy az eljárás alá vont által alkalmazott kereskedelmi kommunikáció egyes elemei jogsértőek-e azáltal, hogy
 - a termék gyógyhatásával kapcsolatban olyan állításokat tesz közzé, amelyek valószínűsíthetően nem felelnek meg az élelmiszerek tekintetében irányadó ágazati rendelkezéseknek, illetve a kereskedelmi kommunikációra vonatkozó előírásoknak;
 - valószínűsíthetően nem kellően megalapozottan tett közzé állításokat a termék egészségre gyakorolt hatásával kapcsolatban,
 - valószínűsíthetően megtévesztésre alkalmas állításokat közölt a termékek tesztelésével, ellenőrzöttségével kapcsolatban,
 - valószínűsíthetően megalapozatlan piacelsőségi állításokat alkalmazott, valamint
 - valószínűsíthetően megalapozatlan, a termék adott célra való alkalmasságát, a használatától várható eredményeket, illetve előnyeit hangsúlyozó állításokat tett közzé.
14. Az eljárás alá vont vállalkozás a vizsgálatl érintett termékeket a fogyasztók számára nyomtatott sajtótermékek, vásárláshelyi reklámanyagok, beltéri kommunikációs eszközök, szóbeli telefonos tájékoztatás, valamint online eszközök útján népszerűsítette.
 - **Elektronikus médium:** www.clavin.hu

⁶ <http://www.clavin.hu/e-shop/>

⁷ Vj/27-12/2013. számú irat 1. pontja tartalmazza.

- A domain-nevek nyilvántartásával foglalkozó honlap, a <http://www.domain.hu/domain/domainsearch/> szerint⁸ a domain a Simply You a.s (Rohacova 188/37, 130 00 Prague 3) tulajdonában van. A honlap 2013 márciusától nem üzemel.⁹
 - Nyomtatott sajtótermékek:
 - napilapok: Nemzeti Sport, Népszabadság, Blikk
 - havilapok: Patika Tükör, Patika Magazin, Gyógyhír, Auto Bild, Auto Motor.
 - Beltéri kommunikációs eszköz: gyógyszertárakban elhelyezett plakát.
 - Vásárláshelyi reklámeszköz: szórólap.
 - Szóbeli telefonos tájékoztatás
 - Az eljárás alá vont nyilatkozata szerint a telefonos szóbeli tájékoztatást az Interalfa-Complex Kft. sales és marketing menedzsere végezte, aki kizárólag telefonon keresztül nyújtott tájékoztatást a termékekről. Az eljárás alá vont nyilatkozata szerint az ismertetés során az OÉTI zöld pipás regisztrációban elfogadott állításokat használta, illetve a termék gyógyszerári elérhetőségéről, rendelkezéséről és ajánlott fogyasztói áráról adott tájékoztatást. A telefonszám a termékeken és a hirdetésekben fel van tüntetve, így a hirdetések olvasói, illetve a termékeket megvásárlók tájékozódtak ilyen módon, ami kb. 10-20 vásárlót jelentett összesen. A telefonhívásokról hangfelvétel nem készült.¹⁰
15. A www.clavin.hu honlappal kapcsolatban az eljárás alá vont előadta, hogy az Interalfa-Complex Kft. nem üzemeltet honlapot a Clavin termékekkel kapcsolatban, az elektronikus médiában nem is hirdette a terméket.¹¹ A www.clavin.hu domain a cseh gyártó, a Simply You Pharmaceuticals a.s tulajdona, ez a vállalkozás üzemelteti és szerkeszti a forgalmazás kezdete óta.¹² Ennek igazolására az eljárás alá vont mellékelte a honlap domain regisztrációs adatait.¹³ Az eljárás alá vont nyilatkozata szerint az Interalfa-Complex Kft.-nek a honlaphoz rendszergazdai hozzáférése nem volt,¹⁴ annak tartalmába nem volt beleszólása.¹⁵ A gyártó a honlapon közzétett tartalom módosulásáról külön nem tájékoztatta az eljárás alá vontat.¹⁶
16. A megjelenések számára és a megjelenési költségekre vonatkozó információkat a 39. számú előzetes álláspont 2. számú melléklete tartalmazza.

⁸<http://www.domain.hu/domain/domainsearch/whois.html?domain=clavin.hu&ekes=clavin.hu&crypt=2uuytkkyiq808vmdupmkwwmm2n82599b&printable=&code=vwtxm4>

⁹ Vj/27-10/2013. számon iktatott irat 6. pontja tartalmazza.

¹⁰ Vj/27-6/2013. számon iktatott irat 3. pontja tartalmazza.

¹¹ A versenyfelügyeleti eljárásba Vj/27-4/2013. számú feljegyzés mellékleteként átemelt B/1665-3/2012. számon iktatott irat 2. a. pontja tartalmazza.

¹² Vj/27-3/2013. számon iktatott irat 4. a. pontja tartalmazza, Vj/27-6/2013. számon iktatott irat 1. pontja, Vj/27-10/2013. számon iktatott irat 5. pontja, valamint Vj/27-12/2013. számon iktatott irat 2. pontja tartalmazza.

¹³ Vj/27-6/2013. számon iktatott irat 1. számú melléklete tartalmazza.

¹⁴ Vj/27-6/2013. számon iktatott irat 1. pontja tartalmazza.

¹⁵ Vj/27-12/2013. számon iktatott irat 2. pontja tartalmazza.

¹⁶ Vj/27-3/2013. számon iktatott irat 4. a. pontja tartalmazza.

17. Az eljárás alá vont által alkalmazott állítások

A./ Egészségre vonatkozó állítások

„Az L-arginin kedvezően befolyásolhatja a spermatogenezist, a spermiumok keletkezését és mozgékonyágát, segíti a vérkeringést.”

„A Ginkgo biloba a mikrocirkulációt segíti.”

„A maca gyökér (*Lepidium meyenii*) segíti a férfi egészséges reproduktív rendszerének fenntartását, támogatja a nemi funkciókat.”

„A szibériai ginzeng adaptogén, erősíti a szervezet alkalmazkodóképességét a káros környezeti hatásokkal szemben.”

„Az amarant (*Amaranthus caudatus*) hatóanyagai az oxidatív stressztől védik a sejteket.”

„javítja az erekciót”

„támogatja az erekciót”

„segíti a nemi szerv vérellátását”

„Az ULTRA ACTIVE™ kiváló minőségű kivonatok egyedülálló összetételét tartalmazza, melyeknek kedvező hatásuk van az erekció fenntartására, a szexuális étvágyra, a pénisz szöveteinek állapotára, és így a pénisz erekció során fennálló keménységére is.”

„a merevedést képesek pozitívan befolyásolni”

„Így kerül sor a péniszben lévő barlangos testek vérellátásának célzott stimulálására, valamint... „... a hatóanyagok többszörös hatékonysága pozitívan befolyásolja az erekció létrejöttét, minőségét és a merevedés fenntartását.”

„pozitív hatással vannak az erek fiziológiai funkcióira a különféle szövetek és barlangos testek magasabb szintű és jobb minőségű vérellátása következtében”

„segíti a nemi szerv gazdagabb vérellátását”

„a Clavin, az egyidőben történő szexuális stimuláció esetén, támogatja péniszbe vezető vérerek kitéágulását”

„a Clavin hosszú ideig tartó, naponta történő szedése kedvezően hat a libidóra és a férfiak termékenységére”

„amennyiben a Clavint hosszantartóan szedné (naponta, és több mint 3 hétig), a szívre és főleg az erekre gyakorolt pozitív hatása várható”

B./ Betegségmegelőzésre és gyógyhatásra utaló állítások

„Problémái vannak az állóképességével” Clavin. Pokolian jó szex.

Azonnal, amikor kell! (ábrás hirdetés)

„Problémái vannak az állóképességével” Clavin. Clavin. „Üzemen kívül” (ábrás hirdetés)

Clavin. Clavin. „Üzemen kívül” Clavin Strong és Ultra Aminosavakat és növényi kivonatot tartalmazó étrend kiegészítő készítmény. FÉRFIAKNAK. A férfiak nemi funkcióinak támogatásáért és a fokozott állóképességért. Recept nélkül kapható. (ábrás hirdetés)

„...az érrendszer védelmének támogatására a csökkentett funkcióval (az érlemeszedéssel és érelzáródással) szemben.”

C./ A termék tesztelésével, ellenőrzöttségével kapcsolatban tett állítások

„Bizonyítottan vizsgált hatás”

„Szegedi Tudományegyetem által bevizsgált étrend-kiegészítő”, vagy

„Szegedi Tudományegyetem által bevizsgált készítmény”

„A Clavin azok közé a készítmények közé tartozik, melyek hatékonyságát és biztonságát kísérletek igazolták és igazolják.”

„Próbáljon meg ellazulni és relaxálni mielőtt elhatározza, hogy beveszi a Clavin-t, bízson benne, a hatása bizonyított.”

„A Clavin azok közé a készítmények közé tartozik, melyek hatékonyságát és biztonságát kísérletek igazolták és igazolják. Különböző szerzők igazolták a Clavertin 11 jelöléssel ellátott anyagok kombinációjának racionalitását (C. J., W. Y., C. T., I. A., S. M., M. H.: Br. J. Urol. Int. 83, 1999:269).”

D./ A termék adott célra való alkalmasságával, a használatától várható eredményekkel, előnyeivel kapcsolatban tett állítások

Clavin. Pokolian jó szex. Azonnal, amikor kell. Clavin Ultra. (ábrás hirdetés)

Clavin. A férfiak nemi funkcióinak támogatásáért! (ábrás hirdetés)

„A férfiak nemi funkcióinak támogatásáért”

„Támogatja a férfiak nemi funkcióit.”

„Légy felkészült 12 órán keresztül!”

„Légy felkészült többször is!”

„A fokozott állóképességért”

„Fokozza az állóképességet.”

„STRONG és ULTRA hatáserősség”

„A merevedést segítő hatás időtartama akár 12 óra.”, „segít a hosszabb erekció fenntartásában”

„gyors hatáskezdetű erekció javító készítmény”, „Azonnali aktus”, „merevedést segítő, azonnal ható készítmény”, A legtöbb férfi esetén a Clavin azonnal az első alkalommal hat szexuális stimuláció hatására, éspedig minimum egy órával a bevételt követően.”

„használatra veszélytelen, mellékhatásokat nem észleltek”

„A hatás időtartama a nemi aktust megelőző 1 - 6 óra - ez idő alatt a Clavin® STRONG megbízhatóan fenntartja az erekciót.”

„egyszerűbben létrejövő, ismételt erekció érdekében”, „A Clavin® ULTRA/ Clavin® STRONG alkalmazását javasoljuk: az ismételt erekció gyorsabb elérésében való igyekezet esetén.”, „Ha korábban már hozzászólt az ismételt nemi aktushoz, a Clavin újra felkínálja ezt a lehetőséget.”

„Az anyagok szinergikus hatása biztosítja a készítmény maximális hatékonyságát.”

„Az erekció összes fiziológiai szakaszára gyakorolt pozitív hatás a Clavin® STRONG / a Clavin® ULTRA készítmény legerősebb fegyvere.”

„A készítmény hatóanyagai ún. DELTA EFFECT™ hatást fejtenek ki a testben.”

„Most még erősebb pozitív hatással a pénisz vérellátására és az erekcióra.”

E./ Piacelsőségi állítások

„a legújabb és legerősebb változatú, gyors hatáskezdetű erekció javító készítmény”

„A Clavin® egy egyedülálló, gyors hatáskezdetű készítmény”

„A Clavin® ULTRA egy egyedülálló összetételű, gyors hatáskezdetű készítmény”

„A Clavin® ULTRA készítmény hatóanyagainak egyedülálló, védett összetétele ún. DELTA EFFECT™ hatást hoz létre a testben”

„A készítmény hatóanyagai: Egyedülálló, védett összetétel, galenikus módon elkészített TRI - ARGININ komplex™ és az ULTRA ACTIVE™ összetevő keveréke.”

„A Clavin® STRONG egy egyedülálló összetételű készítmény.”

„Az ULTRA ACTIVE™ kiváló minőségű kivonatok egyedülálló összetételét tartalmazza, melyeknek kedvező hatásuk van az erekció fenntartására, a szexuális étvágyra, a pénisz szöveteinek állapotára, és így a pénisz erekció során fennálló keménységére is.”

V.

Az eljáró versenytanács előzetes álláspontja

18. Az előzetes álláspontban az eljáró versenytanács a tisztességtelen piaci magatartás és a versenykorlátozás tilalmáról szóló 1996. évi LVII. törvény (a továbbiakban: Tpv.) 77. §-a (1) bekezdésének d) pontja alapján annak megállapítását helyezte kilátásba, hogy az eljárás alá vont - 2011. október és 2013. március 12. között – tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatot tanúsított, azáltal, hogy

- a Clavin® STRONG és Clavin® ULTRA étrend-kiegészítőknek kiegészítőknek az előzetes álláspont 19./B pontjában ismertetett állításokkal **betegségmegelőző- és gyógyhatást** tulajdonított;
- a Clavin® STRONG és Clavin® ULTRA étrend-kiegészítőknek az előzetes álláspont 19./A pontjában ismertetett állításokkal nem igazolt, így valótlan **egészségre vonatkozó hatásokat** tulajdonított;
- a Clavin® STRONG és Clavin® ULTRA étrend-kiegészítőket olyan, a termék **tesztelésével, ellenőrzöttségével vagy annak eredményével** kapcsolatban tett - az előzetes álláspont 19./C pontjának ismertetett - állításokkal népszerűsítette, amelyek nem voltak megalapozottak;
- a Clavin® STRONG és Clavin® ULTRA étrend-kiegészítőket úgy népszerűsítette, hogy az előzetes álláspont 19./D pontjában ismertetett, **a termék használatától várható eredményekkel, illetőleg annak várható előnyeivel** kapcsolatban tett állítások nem rendelkeznek tudományos megalapozottsággal;
- a Clavin® STRONG és Clavin® ULTRA étrend-kiegészítőket úgy népszerűsítette, hogy megalapozatlanul tett - az előzetes álláspont 19./E pontjában leírt - **piacelsőségi állításokat**.

VI.

Az eljárás alá vont előadása és kötelezettségvállalása

A reklámállítások igazolására benyújtott dokumentumok

19. Az eljárás alá vont vállalkozás az étrend-kiegészítők összetételével kapcsolatban tett állítások igazolására az European Food Safety Authority (Európai Élelmiszerbiztonsági Hivatal, a továbbiakban: EFSA) által az élelmiszerekkel kapcsolatos tápanyag-összetételre

és egészségre vonatkozó állításokról szóló 2006. december 20-i 1924/2006/EK európai parlamenti és a tanácsi rendelet (a továbbiakban: Rendelet) előírásaival összhangban összeállított ún. konszolidációs listán szereplő állításokra hivatkozott.

Az eljárás alá vont előadása a jogszabályoknak való megfeleléssel és a honlappal kapcsolatban

20. Az eljárás alá vont előadása szerint deklarált üzleti hitvallása, hogy kereskedelmi és marketing tevékenységét a jogszabályoknak maximálisan megfelelvén végezte.¹⁷
21. Az eljárás alá vont előadta, hogy minden általa használt állítást az OÉTI jóváhagyott.¹⁸ A vizsgált termékek az OÉTI nyilvántartásában ún. zöld pipás terméként szerepelnek, amelyet csak abban az esetben kap meg egy termék, amennyiben a regisztrációja során beadott dobozterveken szereplő minden állítás a hatályos EFSA állításoknak megfelel.¹⁹ Álláspontja szerint az EFSA állításokat használta,²⁰ a hirdetésekben kizárólag szó szerint idézték ezen állításokat, tehát csak a dobozszövegek kerültek információként a fogyasztókhoz.²¹
22. Az eljárás alá vont nyilatkozatában kifejtette²², hogy a hirdetéseket, valamint a termék gyártói beszerzését és értékesítését a versenyfelügyeleti eljárás megindítása okán felfüggesztette.

Az eljárás alá vont előadása az egészségre vonatkozó állításokkal kapcsolatban

23. Az eljárás alá vont hivatkozott²³ arra, hogy az OÉTI megadta az eljárás alá vontnak a zöld pipa státuszt²⁴, aminek feltétele volt, hogy az állítások megfeleljenek az EFSA konszolidációs listában foglalt állításoknak.
24. Az általa előadottakra, illetve arra a tényre tekintettel, hogy (1) a termékleírason (és a hirdetésben) megfogalmazott hatások az EFSA állításoknak megfelelnek és (2) az EFSA állítások mögött konkrét és bizonyított kutatási eredmények állnak, az eljárás alá vont további anyagok csatolásától, magyarázatától eltekintett.

Az eljárás alá vont előadása a betegségmegelőzésre és a gyógyhatásra vonatkozó állításokkal kapcsolatban

25. Az eljárás alá vont álláspontja szerint²⁵ a hirdetéseiben nem tulajdonított a termékeknek betegség megelőzésére, gyógyítására vagy kezelésére vonatkozó tulajdonságokat (azaz gyógyhatást), illetve ilyen benyomást sem keltett.
26. Előadta, hogy a hirdetések tájékoztatták a fogyasztót arról, hogy a termék étrend-kiegészítő (nem gyógyszer), és ismételten érvelt azzal is, hogy a hirdetésben szereplő állítások megegyeznek az EFSA listán szereplő állításokkal.

¹⁷ A versenyfelügyeleti eljárásba Vj/27-4/2013. számú feljegyzés mellékleteként átemelt B/1665-3/2012. számon iktatott irat 7. pontja és a Vj/27-12/2013. számon iktatott irat 2. pontja tartalmazza.

¹⁸ Vj/27-3/2013. számú irat 5. és 7. pontja, valamint a Vj/27-12/2013. számon iktatott irat 2. pontja tartalmazza.

¹⁹ Vj/27-12/2013. számon iktatott irat 2. pontja tartalmazza.

²⁰ Vj/27-3/2013. számú irat 5. és 7. pontja, valamint a Vj/27-12/2013. számon iktatott irat 2. pontja tartalmazza.

²¹ Vj/27-12/2013. számon iktatott irat 2. pontja tartalmazza.

²² Vj/27-33/2013. sz. irat 10. oldal

²³ Vj/27-33/2013. sz. irat I. rész

²⁴ Ennek igazolására csatolta az eljárás alá vont a nyilatkozat 1. sz. mellékleteként az OÉTI honlapjáról letöltött kimutatást

²⁵ Vj/27-33/2013. sz. irat II. rész

27. A Szegedi Tudományegyetem által kiadott tanúsítvány rögzíti, hogy a termékben nem található gyógyszer hatóanyag, ami – az eljárás alá vont álláspontja szerint²⁶-alátámasztja, hogy a gyártó nem is törekedett gyógyhatású készítmény előállítására.

Az eljárás alá vont előadása a termék tesztelésére, ellenőrzöttségére vagy annak eredményére vonatkozó állításokkal kapcsolatban

28. Az eljárás alá vont álláspontja szerint a „Bizonyítottan vizsgált hatás” állítást az általa hivatkozott dokumentumok támasztják alá, hiszen azokból kiderül, hogy a termékek összetevőinek hatásmechanizmusát tudományosan vizsgálták. A „Szegedi Tudományegyetem által bevizsgált étrend-kiegészítő” állítást pedig ugyancsak alátámasztják az általa hivatkozott nyilatkozatok.

Az eljárás alá vont előadása a termékek adott célra való alkalmasságával, a használatból várható eredményekkel, előnyeivel kapcsolatban tett állításokkal kapcsolatban

29. Az eljárás alá vont álláspontja szerint „A férfiak nemi funkcióinak támogatásáért” állítást az általa hivatkozott dokumentumok támasztják alá, mivel azok alapján bizonyítottak az összetevők hatásmechanizmusai. „A fokozott állóképességért” állítás bizonyítottságát az eljárás alá vont úgy indokolta²⁷, hogy a termék ezen hatása a termék több hatóanyagára vezethető vissza, és az összetevővel kapcsolatos állítás az EFSA listán bizonyítottként szerepel, ami alapján a hivatkozott hatásmechanizmus is bizonyított.
30. A „Légy felkészült 12 órán keresztül!” és a „Légy felkészült többször is” állítások bizonyítására az eljárás alá vont szakértői állásfoglalást csatolt, míg az „Azonnal, amikor kell” szövegrész szerinte nem magának a hatásnak a gyorsaságára utal, hanem a termék használatának szükségességére utal.

Az eljárás alá vont előadása a termékekkel kapcsolatban tett piacelsőségi állításokra vonatkozóan

31. Az eljárás alá vont az „egyedülálló összetételű készítmény” állítás alátámasztására is dokumentumokat csatolt, amelyek szerinte a termékek egyedülálló, egyedi összetételét bizonyítják.

Az eljárás alá vont egyéb előadása és kötelezettségvállalása

32. A versenytanács előtti szakaszban előadta még, hogy a 2014. január 24. napján kelt előzetes álláspontban kifejtett összefüggések és egységes jogi megítélés alapján lehetővé vált számára, hogy hatóság értékelése mentén a versenyfelügyeleti eljárásban vizsgált kereskedelmi gyakorlatát jogszerűvé tegye, és ennek érdekében minden szükséges intézkedést haladéktalanul megkezdjen.
33. Előadta, hogy 22 éves működése során mindig nagy körültekintéssel, és a fogyasztók jogainak, érdekeinek tiszteletben tartásával járt el. Versenyfelügyeleti eljárás vele szemben korábban nem indult, a fogyasztói jogokat érintően semminemű marasztalást nem kapott; a jelen eljárásban vizsgált Clavin STRONG és Clavin ULTRA termékekkel kapcsolatos panasz, észrevétel, kifogás - akár a gyógyszerügyi értékesítés során - a forgalmazás kezdete óta nem érkezett.

²⁶ Vj/27-33/2013. sz. irat 7. oldal

²⁷ Vj/27-33/2013. sz. irat 7. oldal

34. Az eljárás alá vont jóhiszeműen folytatta a Clavin termékekkel kapcsolatos kereskedelmi tevékenységét, különösen arra figyelemmel, hogy a Clavin STRONG és a Clavin ULTRA étrend-kiegészítőknek már több éves, problémamentes piaca volt az Európai Unióban a termékek magyarországi, 2011-es bevezetését megelőzően.
35. A Simply You Pharmaceuticals a.s. gyártó biztosította arról, hogy - a szakgyógyszerészek által kifejlesztett - Clavin STRONG és Clavin ULTRA étrend-kiegészítők megfelelnek az Európai Unió előírásoknak. Erről a gyártó cég ügyvezetője még 2014. február 6. napján is nyilatkozott.
36. Az eljárás alá vont a gyártótól beszerezte az egyes hatóanyagok biológiai, kémiai, élettani hatásait bemutató belső szakmai tanulmányokat (a 2013.11.07. napján kelt jogi beadványhoz mellékelve), amelyek a kapcsolódó szakmai cikkekre, tudományos értekezésekre és számos klinikai kísérletre hivatkoztak. Ezért meggyőződése az volt, hogy az egészségre vonatkozó állítások, valamint a termék tesztelésével, ellenőrzöttségével vagy annak eredményével kapcsolatos állítások tudományosan megalapozottak.
37. Nem vitatta, hogy az online hirdetés az eljárás alá vont érdekeit is szolgálta, ugyanakkor a honlapon közzétett állítások nem az ő közleményei voltak, azokat a gyártó alkalmazta.
38. Az eljárás alá vont – előadása szerint – alappal volt abban a feltevésben is, hogy a Clavin termékek dobozán szereplő állítások megfelelnek az EFSA állításoknak. A termékek címkéjén ugyan nem az EFSA-listán megjelölt, az adott összetevőre vonatkozó állítás használatának feltételül szabott mennyiségek kerültek feltüntetésre, ennek oka azonban az, hogy a termékek nem az adott összetevőt, hanem annak kivonatát tartalmazzák, amelyből – a gyártó cég szakgyógyszerészeinek állásfoglalása szerint – hatóanyag szempontjából az EFSA-listán megjelöltnél megfelelő mennyiség áll rendelkezésre a dobozon feltüntetett élettani hatások kiváltására.
39. Megjegyezte, hogy az elvárt hatások bekövetkezésének valószínűségét az is növeli, hogy a többkomponensű készítményekben a hatóanyagok egymás hatásait erősítik, így a monokomponensek más hatóanyaggal vegyítve kisebb mennyiségben (vagy koncentrációban) is kiváltják ugyanazt a hatást, amelyet az EFSA a monokomponensek esetére rögzít.
40. Álláspontja szerint a tőle elvárható módon és kellő gondossággal járt el, amikor a Clavin termékek állításainak alátámasztására kielégítőnek találta és elfogadta a hivatkozott összesítő, szakmai állásfoglalásokat.
41. Hangsúlyozta továbbá, hogy a Clavin termékek „egyedülálló összetétele” annak kifejezésére szolgált, hogy nincs más étrend-kiegészítő a piacon ugyanezekkel az összetevőkkel.
42. Az étrend-kiegészítők forgalmazása egy rendkívül szűk szegmenst tesz ki az eljárás alá vont tevékenységén belül. Az eljárás alá vont vállalkozás elsősorban és kiemelten illatszert import, export tevékenységet végez, míg az étrend-kiegészítők forgalmazása piaci tevékenységének 3%-át sem éri el.
43. Az általa forgalmazott 1.698 fajta termékből (könyvelői adatok alapján) mindösszesen 12 fajta étrend-kiegészítő szerepelt az árukészletben, ezen belül a 2 fféle Clavin termék (a Clavin STRONG és Clavin ULTRA 2-2 fféle kiszerelésben).

44. A korábban előadottak szerint az eljárás alá vont - a további jogsértések elkerülése érdekében - a termék gyártói beszerzését és értékesítését, valamint a hirdetések a versenyfelügyeleti eljárás megindítása okán haladéktalanul felfüggesztette, és a honlapot a gyártóval levette. Emellett megkezdte a raktáron lévő készlet visszahívását az összes nagykereskedelmi partnerétől.
45. Az eljárás alá vont felhívta a figyelmet arra is, hogy nem visszaeső, korábban ellene fogyasztók megtévesztése miatt nem folyt eljárás; a jelen ügyben előterjesztett kötelezettségvállaló nyilatkozat alapján minden szükséges intézkedést meg kíván tenni a hátrányok kompenzálása, és annak érdekében, hogy a Versenytanács által az előzetes álláspontban jelzett jogsértés ne ismétlődjön meg.
46. Az eljárás alá vont a Tptv. 75. § (1) bekezdése alapján kötelezettségvállaló nyilatkozatot tett. Ennek értelmében vállalta, hogy az eljárásban érintett Clavin Strong és Clavin Ultra termékek forgalmazását, értékesítését, hirdetéseit végérvényesen megszünteti. Emellett egyéb olyan kötelezettségeket is vállalt, amelyek elősegítik a fogyasztók tájékozódását egyrészt az adott termékek tulajdonságaival kapcsolatban, másrészt általánosságban megismertetik a fogyasztókkal az étrend-kiegészítők és a gyógyszerek közötti különbséget. Kötelezettséget vállalt arra is, hogy a fentiek teljesítéséről meghatározott időn belül tájékoztatja a GVH-t. (A kötelezettségvállalást részleteiben tartalmazza a jelen végzés rendelkező része.)

VII.

Jogi háttér

47. Az Fttv. 1. §-a (4) bekezdésének c) pontja értelmében külön törvény vagy az annak végrehajtására kiadott jogszabály a fogyasztók tájékoztatására vonatkozóan az Fttv.-ben foglalt szabályokon túl szigorúbb szabályokat írhat elő az áru egészségügyi vonatkozásaival összefüggő követelmények érvényesítése céljából.
48. Az Fttv. 3. §-ának (1) bekezdése kimondja, hogy tilos a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat. A (2) bekezdés szerint tisztességtelen az a kereskedelmi gyakorlat, a) amelynek alkalmazása során a kereskedelmi gyakorlat megvalósítója nem az ésszerűen elvárható szintű szakismerettel, illetve nem a jóhiszeműség és tisztesség alapelveinek megfelelően elvárható gondossággal jár el (a továbbiakban: szakmai gondosság követelménye), és b) amely érzékelhetően rontja azon fogyasztó lehetőségét az áruval kapcsolatos, a szükséges információk birtokában meghozott tájékozott döntésre, akivel kapcsolatban alkalmazzák, illetve akihez eljut, vagy aki a címzettje, és ezáltal a fogyasztót olyan ügyleti döntés meghozatalára készíti, amelyet egyébként nem hozott volna meg (a továbbiakban: a fogyasztói magatartás torzítása), vagy erre alkalmas. A (3) bekezdés alapján a (2) bekezdés értelmében tisztességtelen különösen az a kereskedelmi gyakorlat, amely megtévesztő (6. § és 7. §) vagy agresszív (8. §).
49. Az Fttv. 6. §-a (1) bekezdésének b) pontja rögzíti, megtévesztő az a kereskedelmi gyakorlat, amely valótlan információt tartalmaz, vagy valós tény - figyelemmel megjelenésének valamennyi körülményére – olyan módon jelenít meg, hogy megtéveszti vagy alkalmas arra, hogy megtéveszse a fogyasztót az alábbiak közül egy vagy több tényező tekintetében, és ezáltal a fogyasztót olyan ügyleti döntés meghozatalára készíti, amelyet egyébként nem hozott volna meg, vagy erre alkalmas:

- b) az áru lényeges jellemzői, így különösen
- bg) az adott célra való alkalmassága, a használatától várható eredmények, előnyei,
 - bj) az egészségre gyakorolt hatása, vagy
 - bk) tesztelése, ellenőrzöttsége vagy annak eredménye.
50. Az Fttv. 9. §-ának (1) bekezdése rögzíti, hogy a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat tilalmának megsértéséért felel az a vállalkozás, amelynek a kereskedelmi gyakorlattal érintett áru értékesítése, eladásának ösztönzése közvetlenül érdekében áll. A (2) bekezdés értelmében az (1) bekezdés szerinti vállalkozás felel akkor is, ha a kereskedelmi gyakorlatot szerződés alapján más személy valósítja meg a vállalkozás érdekében vagy javára.
51. A Fttv. 14. §-a kimondja, hogy a vállalkozás - az eljáró hatóság felhívására - a kereskedelmi gyakorlat részét képező tényállítás valóságát igazolni köteles. Ha a vállalkozás nem tesz eleget ennek a kötelezettségnek, úgy kell tekinteni, hogy a tényállítás nem felelt meg a valóságnak. Erre a vállalkozást a hatóság felhívásában figyelmeztetni kell.
52. Az **Éltv.** 10. §-ának (2) bekezdése szerint az élelmiszer-jelölés és az alkalmazott jelölési módszer, továbbá az élelmiszerek megjelenítése (formája vagy alakja, csomagolása, bemutatásának módja, kellékei) nem tévesztheti meg a végső fogyasztót
- b) azáltal, hogy az élelmiszernek olyan hatást vagy tulajdonságot tulajdonít, amelyekkel az valójában nem rendelkezik,
53. Az **Éltv.** 10. §-ának (3) bekezdése értelmében az élelmiszer-jelölés és az alkalmazott jelölési módszer - ha jogszabály vagy közvetlenül alkalmazandó európai uniós jogi aktus eltérően nem rendelkezik - nem tulajdoníthat az élelmiszernek betegség megelőzésére, gyógyítására vagy kezelésére vonatkozó tulajdonságokat, illetve nem keltheti ezen tulajdonságok meglétének benyomását.
54. Az **Éltv.** 10. §-ának (4) bekezdése szerint a (2) és (3) bekezdés rendelkezéseit megfelelően alkalmazni kell az élelmiszerekre vonatkozó reklámra.
55. Az **Éltv.** 25. §-ának (3) bekezdése alapján a 10. § (2)-(4) bekezdésében foglalt rendelkezések megsértése esetén az eljárás lefolytatására a fogyasztókkal szembeni tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat tilalmáról szóló törvényben meghatározott hatóság jogosult az ott meghatározott szabályok szerint azzal, hogy a végső fogyasztó az Fttv. alkalmazásában fogyasztónak minősül akkor is, ha nem természetes személy.
56. A **1924/2006/EK** rendelet 5. cikkének (1) bekezdése értelmében egészségre vonatkozó állítások alkalmazása csak a következő feltételek teljesülése esetén megengedett:
- a) általánosan elfogadott tudományos bizonyítékok igazolják, hogy az állítás tárgyát képező tápanyag vagy egyéb anyag jelenléte, hiánya vagy csökkentett mennyisége az élelmiszerben vagy élelmiszercsoportban bizonyítottan kedvező táplálkozási vagy élettani hatással bír;
 - b) azt a tápanyagot vagy egyéb anyagot, amelyre az állítás vonatkozik:
 - i. a késztermék a közösségi jogszabályokban meghatározottak szerint jelentős mennyiségben tartalmazza, vagy – ilyen szabályozás hiányában – olyan mennyiségben tartalmazza, amely az állítás szerint általánosan elfogadott tudományos bizonyítékokkal igazolt táplálkozási vagy élettani hatást eredményezi, vagy

- ii. a termék nem tartalmazza, vagy olyan, csökkentett mennyiségben tartalmazza, amely az állítás szerint általánosan elfogadott tudományos bizonyítékokkal igazolt táplálkozási vagy élettani hatást eredményez;
 - c) adott esetben az állításban szereplő tápanyag vagy egyéb anyag a szervezet számára hasznosítható formában van jelen;
 - d) a termékből ésszerűen várhatóan elfogyasztható mennyiség az állításban szereplő tápanyagból vagy egyéb anyagból a közösségi jogszabályokban meghatározottak szerint jelentős mennyiséget tartalmaz, vagy – ilyen szabályozás hiányában – olyan mennyiséget tartalmaz, amely az állítás szerint általánosan elfogadott tudományos bizonyítékokkal igazolt táplálkozási vagy élettani hatást eredményez;
 - e) esettől függően a rendelet III., illetve IV. fejezetében meghatározott különös feltételek teljesülnek.
57. Az 1924/2006/EK rendelet IV. fejezete 10. cikk (3) bekezdése szerint a tápanyag vagy az élelmiszer – általában az egészségre vagy az egészséggel kapcsolatos jó közérzetre gyakorolt – általános, nem részletezett kedvező hatásaira való hivatkozás csak akkor közölhető, ha azt a 13. vagy 14. cikkben meghatározott listában szereplő egészségre vonatkozó egyedi állítás is kíséri.
58. Az 1924/2006/EK rendelet 28. cikkének (5) bekezdésében rögzített átmeneti intézkedések szerint a 13. cikk (1) bekezdésének a) pontjában említett, egészségre vonatkozó állításokat - a 24. cikkben említett védintézkedések elfogadásának sérelme nélkül - az 1924/2006/EK rendelet hatálybalépése időpontjától a 13. cikk (3) bekezdésében említett lista elfogadásáig lehet alkalmazni az élelmiszeripari vállalkozók saját felelőssége mellett, feltéve, hogy az állítások megfelelnek az 1924/2006/EK rendeletnek és a rájuk vonatkozó hatályos nemzeti rendelkezéseknek.
59. A 13. cikk (3) bekezdésében említett listát a Bizottság 432/2012/EU, és ennek módosítására kiadott 536/2013/EU, 851/2013/EU és 1018/2013/EU számú rendeletei tartalmazzák.
60. Az **Fttv.** 19. §-ának c) pontja értelmében a kereskedelmi gyakorlat tisztességtelenségének megállapítására irányuló eljárásra az Fttv.-ben meghatározott eltérésekkel a GVH eljárása tekintetében a Tpv. rendelkezéseit kell alkalmazni.
61. A Tpv. 75. §-ának (1) bekezdése szerint ha a hivatalból indult versenyfelügyeleti eljárásban vizsgált magatartás tekintetében az ügyfél kötelezettséget vállal arra, hogy magatartását meghatározott módon összhangba hozza a Tpv., illetve az EK-Szerződés 81-82. cikkének rendelkezéseivel, és a közérdek hatékony védelme e módon biztosítható, az eljáró versenytanács végzéssel – az eljárás egyidejű megszüntetésével – kötelezővé teheti a vállalat teljesítését, anélkül, hogy a végzésben a törvénysértés megvalósulását, vagy annak hiányát megállapítaná. A végzés ellen külön jogorvoslatnak van helye (82. §).
62. Az Fttv. 27. §-ának (3) bekezdése rögzíti, hogy a Tpv. 75. §-a szerinti kötelezettségvállalás alkalmazásának akkor is helye lehet, ha az ügyfél a vizsgált magatartással időközben felhagyott. Ilyen esetben a magatartás megismétlésétől való tartózkodásra lehet kötelezettséget vállalni.

63. A Tpvt. 76. §-a (1) bekezdésének a) pontja alapján a vizsgáló utóvizsgálatot tart a 75. § szerinti végzésben meghatározott kötelezettség teljesítésének ellenőrzése érdekében. A (4) bekezdés a) pontja rögzíti, hogy az eljáró versenytanács a vizsgáló jelentése alapján az (1) bekezdés a) pontja szerinti esetben, ha az ügyfél a kötelezettséget nem teljesítette, végzéssel bírságot (78. §) szab ki, kivéve, ha a körülmények változására tekintettel a kötelezettség teljesítésének kikényszerítése nem indokolt; ilyen esetben, továbbá akkor, ha az ügyfél a kötelezettséget teljesítette, az utóvizsgálatot végzéssel megszünteti.

VIII.

A jogi értékelés

64. A kötelezettségvállalási nyilatkozat elbírálása során az eljáró versenytanács – a Tpvt. 75. §-ában foglalt azon általános mérlegelési szemponton túl, hogy a közérdek hatékony védelme biztosítható-e a kötelezés és a versenyfelügyeleti eljárás ekként történő megszüntetése révén – a Gazdasági Versenyhivatal Elnökének és a Gazdasági Versenyhivatal Versenytanácsa Elnökének 3/2012. számú, a fogyasztókkal szembeni tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat tilalmának feltételezett megsértése tárgyában indult eljárásokban tett kötelezettségvállalásról szóló közleménye (a továbbiakban: Közlemény) alapján a kötelezettségvállalási nyilatkozat elfogadása mellett és ellene szóló körülményeket összességében értékelte, figyelemmel az érintett piac sajátosságaira.
65. A jelen versenyfelügyeleti eljárás alapvetően öt magatartásra, gyakorlatra irányult, így annak mérlegelése is szükséges, hogy ezen öt magatartási elem (a terméknek tulajdonított egészségre vonatkozó állítások, betegségmegelőzés és gyógyhatás állítások, a termék ellenőrzöttségével kapcsolatos állítások, a termékek adott célra való alkalmassága és a használattól várható eredmények kapcsán tett állítások, valamint a piacelsőbbségi állítások) esetében hogyan értelmezhető, azok esetében hogyan érvényesülhet a közérdek hatékony védelme a vállalatok révén.
66. Általánosságban elmondható, hogy mind az öt magatartás esetében a kötelezettségvállalás elfogadása mellett szól, hogy a vizsgált gyakorlat a kereskedelmi költségek és a potenciális fogyasztói hátrányok tekintetében is csekély súlyúnak tekinthető.
67. Az eljáró versenytanács a kötelezettségvállalási nyilatkozat elfogadása mellett szóló körülményként értékelte az elbírálásakor azt, hogy nincs arról tudomása, hogy a GVH vagy más hatóság a GVH kötelezettségvállalási nyilatkozat tárgyában meghozandó döntésének meghozatalát megelőző öt évben azt állapította volna meg, hogy az eljárás alá vont megsértette az Fttv.-nek, illetve a Közlemény 12. pontjában jelzett más jogszabálynak a fogyasztókkal szembeni tisztességtelen, jellemzően megtévesztésre alkalmas kereskedelmi gyakorlatok elleni védelmét szolgálni hivatott rendelkezését (Közlemény 30. pontja).
68. Ugyancsak a kötelezettségvállalási nyilatkozat elfogadása mellett szóló körülményként értékelte az eljáró versenytanács valamennyi vizsgált magatartási elem kapcsán, hogy a GVH eljárásában vizsgált probléma eljárás alá vont általi észlelését követően – 2013 márciusában – az eljárás alá vont a kereskedelmi gyakorlatát önkéntes módosította, a kifogásolt állításokkal felhagyott (Közlemény 31. pontja), az azokkal hirdetett termék forgalmazását megszüntette. Azzal, hogy megszüntette a termék forgalmazását és a nagykereskedelmi hálózatról is megkezdte azok visszahívását, valamint megszüntette a

termékekre vonatkozó kommunikációját, nem csak az Fttv. 27. § (3) bekezdése szerinti vállalatot ígért a jövőre nézve, de azt már teljesítette is.

69. Az eljárás alá vont által vállalt kötelezettségek tartalmazzák azt, hogy az általa (illetve érdekében) használt honlapokon tartósan helyreigazító jellegű közleményt, valamint egy ismertető anyagot jelentet meg. A helyreigazító jellegű közleményt megjelenteti napilapokban is. Ez a helyreigazító jellegű, illetve általános tájékoztatást is magába foglaló tevékenység lényegében kommunikációs kampánynak tekinthető. A Közlemény 33. pontja értelmében egy, a fogyasztói tudatosságot növelő kommunikációs kampány lebonyolításának vállalása önmagában nem teszi szükségszerűen indokolttá a kötelezettségvállalási nyilatkozat elfogadását, ugyanakkor a GVH az eljárás alá vont vállalkozás nyilatkozatának elfogadása mellett szóló körülményként veszi figyelembe, ha e kommunikációs kampány nyomán valószínűsíthetően érdemben enyhül az észlelt probléma megismétlődésének kockázata.
70. A jelen esetben megállapítható, hogy a vállalt tájékoztatások (a honlapi közlés és a megjelölt napilapokban való megjelenés) várhatóan a vizsgált gyakorlattal elért fogyasztói réteg egy jelentős részéhez eljutnak, hiszen a vizsgált gyakorlat kommunikációs eszközeit részben fedik, így ténylegesen segíthetik a fogyasztók tudatosabb döntéshozatalát vagy az arra való képességét, mind a vizsgált termékek, mind általánosságban az étrend-kiegészítők vonatkozásában. E körben különösen nagy súllyal értékelte az eljáró versenytanács azt, hogy az eljárás alá vont vállalkozás által vállalt edukációs célú tájékoztató anyag túlmutat az adott ügyön, ezáltal orientálhatja a versenytársak és más piaci szereplők magatartását (Közlemény 34. pontja), illetve segítheti a fogyasztói tudatosság növelését.
71. Bár az étrend-kiegészítőkkel kapcsolatos gyógyhatás-állítások tilalmára vonatkozó joggyakorlat már a kereskedelmi gyakorlat tanúsítását megelőzően kikristályosodott, ezt a körülményt az eljáró versenytanács nem tekintette a jelen esetben a kötelezettségvállalás elfogadását akadályozó körülménynek, tekintettel arra, hogy a jelen ügyben vizsgált gyógyhatás-állítások nem annyira önmagukban, mint inkább a többi, egészségre ható állítással együttes hatásuk eredményeként sugallhattak a fogyasztók számára betegségek megelőzésére, kezelésére vonatkozó üzenetet. Az egészségre ható állítások kapcsán pedig az eljáró versenytanács – a fentiekben kifejtettek tekintettel – a felajánlott kötelezettségvállalásokat alkalmasnak találta a felmerült problémák hatékony kezelésére.
72. Szintén az egészségre ható állításokkal való összhatásra és az azokkal kapcsolatban vállalt többlet-kötelezettségek fent ismertetett elfogadhatóságára figyelemmel nem látta szükségesnek az eljáró versenytanács, hogy a termék tesztelésével, ellenőrzöttségével, adott célra való alkalmasságával, a használatától várható eredményekkel, előnyökkel, továbbá a piacelsőségi állításokkal kapcsolatban a magatartással való felhagyáson és a jövőben a hasonló jellegű kereskedelmi gyakorlattól való tartózkodáson túl az eljárás alá vont egyéb, specifikusabb vállalásokat is tegyen.
73. Az eljáró versenytanács az eljárás során feltárt valamennyi tény és körülmény, valamint az eljárás alá vont kötelezettségvállalási nyilatkozata tartalmának együttes mérlegelése után úgy ítélte meg, hogy a közérdek az eljárás alá vont vállalkozásainak elfogadásával hatékonyan biztosítható.
74. Mindezekre tekintettel az eljáró versenytanács a rendelkező részben foglaltak szerint döntött.

IX.

Egyéb kérdések

75. Az Fttv. 10. § (3) bekezdése szerint a GVH kizárólagos hatáskörrel rendelkezik a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat tilalmának megsértése miatt indított ügyekben, ha a kereskedelmi gyakorlat a gazdasági verseny érdemi befolyásolására alkalmas.
76. Jelen eljárásban a gazdasági verseny érdemi érintettsége fennáll, tekintettel arra, hogy a kifogásolt kommunikáció – egyebek mellett - országosan terjesztett napilapon, illetve országos terjesztésű időszakos lapon keresztül valósult meg. Így az Fttv. 11. §-a (2) bekezdésének b) pontjai alapján az eljárás a GVH hatáskörébe tartozik.
77. Az Éltv. 25. §-ának (3) bekezdése szerint a 10. § (2)-(4) bekezdésében foglalt rendelkezések megsértése esetén az eljárás lefolytatására a fogyasztókkal szembeni tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat tilalmáról szóló törvényben meghatározott hatóság jogosult az ott meghatározott szabályok szerint azzal, hogy a végső fogyasztó az Fttv. alkalmazásában fogyasztónak minősül akkor is, ha nem természetes személy.
78. Az Éltv. 25. § (3) bekezdésében foglaltak alapján tehát az Éltv. 10. § (2)-(4) bekezdésének megsértése esetén is a gazdasági verseny Fttv. szerinti érdemi érintettségének megállapíthatóságát kell vizsgálni, amely az előzőekben kifejtettek szerint már megállapításra került, s így a GVH hatásköre a jelen versenyfelügyeleti eljárásában az Éltv. vonatkozásában is fennáll.
79. A GVH illetékességét a Tptv. 46. §-a állapítja meg, amely az ország egész területére kiterjed.
80. A végzés elleni jogorvoslati jogot a Tptv. 75. §-a (1) bekezdésének második mondata, illetve 82. §-a biztosítja.

Budapest, 2014. március 20.

dr. Berki Ádám s.k.
előadó versenytanács tag

dr. Szoboszlai Izabella s.k.
versenytanács tag

Váczai Nóra s.k.
versenytanács tag